

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2015. március 19. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A testi sértés büntette miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék** 2014. szeptember 5. napján kihirdetett **4.B.1477/2013/44.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a:

A vádlott cselekményét **emberölés vétségének** [1978. évi IV. törvény 166. § (4) bekezdés] **minősíti.**

A kiszabott büntetést **3 (három) év fogházra enyhíti.**

A vádlott többszörös visszaesői minőségének a megállapítását és a közügyektől eltiltásra vonatkozó rendelkezést **mellőzi.**

A vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja.**

A vádlott által a 2014. szeptember 6. napjától 2015. március 19. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe **beszámítja.**

A másodfokú eljárás során felmerült **19.050.- (tizenkilencezer-ötven) forint** bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

Az elsőfokú bíróság a vádlottat testi sértés büntette [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés és (6) bekezdés 2. fordulata] miatt mint többszörös visszaesőt 6 év fegyházra és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Rendelkezett a vádlott által 2013. június 21. napjától 2014. szeptember 5. napjáig előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról, és megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra bocsátásnak legkorábbi időpontja a büntetés négyötöd részének kitöltését követő nap. Rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

A törvényszék ítélete ellen a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést, egyezően elsődlegesen felmentés, másodlagosan a kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítése érdekében.

A fellebbviteli főügyészség a bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak, a tényállás elírásból fakadó pontosítását, valamint a bűnösségi körülmények kiegészítését indítványozta, összességében pedig az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A védő a fellebbezési nyilvános ülésen a bejelentett fellebbezését akként módosította, hogy az elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért bejelentett fellebbezését eltérő minősítés érdekében bejelentettként is fenntartotta. E körben indítványozta annak megállapítását, hogy a sértett ellökése testi sértésre irányuló szándék nélkül történt, így a vádlott a sértett utóbb bekövetkezett haláláért csak a gondatlanságból elkövetett emberölés vétsége körében felel, míg az enyhítés érdekében harmadlagosan fenntartott fellebbezését a vádlott hosszú ideig tartó előzetes fogvatartásával is indokolta.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban a Be. 348. § (1) bekezdése szerint eljárva a törvényszék ítéletét az azt megelőző eljárással együtt felülbírált, és ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértés nélkül folytatta le az eljárást.

A törvényszék a tényállás-felderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett, a vád tárgyát képező releváns tényekre a bizonyítást a lehetséges és szükséges körben és mélységben felvette. Ennek körében tisztázta azt, hogy a sértett hol és mikor szerezte a sérüléseit, azt ki okozta, valamint azt is, hogy milyen okfolyamat vezetett a sértett utóbb bekövetkezett halálához.

Az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességükben is mérlegelési körébe vonta, melynek során figyelemmel volt arra, hogy mind a vádlott, mind a cselekmény elkövetésekor jelenlévő szemtanúk a cselekményt megelőzően alkoholt fogyasztottak. A bizonyítékokkal kapcsolatos indokolási kötelezettségének eleget téve az elsőfokú bíróság logikus és az iratoknak megfelelően magyarázatát adta annak, hogy a tényállás megállapítása során a vádlott vallomását miért vetette el.

A törvényszék által megállapított tényállás túlnyomórészt megfelelt az általa értékelt bizonyítékoknak, azonban annak ellenére, hogy az ítélet 11. oldalának utolsó előtti bekezdésében kifejtette azt, hogy a bíróság az igazságügyi boncolási jegyzőkönyvben és szakértői véleményben, valamint a kiegészítő igazságügyi orvosszakértői véleményben foglaltakat elfogadta - mivel azt egyéb bizonyíték nem cáfolta -, a tényállásban mégsem a szakértő által véleményezett keletkezési mechanizmust rögzítette.

Az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint ugyanis a sértett halálához vezető sérülések a jobb tarkótáj beütésekor keletkezhettek, ami egyaránt létrejöhetett hanyatt lökéstől és a jobb szájzug melletti áthatoló kombinált sérülést létrehozó, e tájat ért ütés miatt eleséstől is. Tekintettel arra, hogy a halálhoz vezető okfolyamat megállapítása körében a törvényszék kizárólag az igazságügyi orvosszakértői véleményre hivatkozott a bizonyítékok körében, annak megjegyzésével, hogy azt semmilyen más adat nem cáfolta, ezért a törvényszék iratellenesen állapította meg tényként azt, hogy a sértett halálához vezető okfolyamat az ütés folytán történő eleséskor keletkezett.

A fentiekből fakadóan a tényállás ezen része iratellenes, így az a szakértői vélemény alapján helyesbítésre szorult.

A másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján - az iratok tartalmára figyelemmel - a törvényszék által megállapított tényállást az alábbiakkal kiegészítette, illetőleg helyesbítette:

A Szegedi Városi Bíróság a Csongrád Megyei Bíróság 2.Fkf.183/2005/10. számú határozatával 2005. április 11. napján jogerős 2.Fk.1370/2004/15. számú ítéletével a vádlottat társtetteségben elkövetett rablás büntette miatt mint többszörös visszaesőt 3 év fegyházra és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A Szegedi Városi Bíróság a Csongrád Megyei Bíróság 1.Bf.368/2005/3. számú határozatával 2005. május 6. napján jogerős 3.B.2295/2003/18. számú ítéletével a vádlottat lopás vétsége miatt mint többszörös visszaesőt 1 év 6 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A Szegedi Városi Bíróság a 2005. május 10. napján jogerős 2.Fk.2560/2004/7. számú ítéletével a vádlottat társtetteségben elkövetett lopás büntette és más bűncselekmények miatt 2 év 6 hónap börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A sértett bal homlok és a halánték tájon, valamint a homloktáj jobb oldalán található bőrfolytonosságának megszakadását csomós öltésekkel **egyesítették** (nem pedig teljesítették, ítélet 3. oldal 2. bekezdés).

A sértett halálát a vádlott által elkövetett bántalmazással összefüggésben kialakult kemény burok alatti és feletti vérzés és agyzúzódás nyomán fellépő keringési elégtelenség okozta, amely sérülés vagy a lökés, vagy az ütés következtében történt elesés folytán alakult ki (ítélet 3 oldal 4. bekezdés).

A fenti kiegészítésekkel és helyesbítéssel a törvényszék által megállapított tényállás immár megalapozottá vált, így azt a másodfokú bíróság a felülbírálat alapjául elfogadta.

Tekintettel arra, hogy a vádlott és a védő által felmentés érdekében bejelentett fellebbezés a bizonyítékok mérlegelését támadta, ezért az eredményre nem vezethetett, hiszen megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárás során nincs törvényes lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére.

Az immár megalapozott tényállásból okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére, és helyesen állapította meg azt is, hogy a cselekmény elbírálása során a cselekmény elkövetésekor hatályos büntető törvény rendelkezései alkalmazandóak. A törvényszék ezzel kapcsolatban kifejtett jogi indokolása azonban helyesbítésre szorult akként, hogy az elsőfokú bíróság nem az elbíráláskor hatályos büntető törvény 2. § (1) bekezdése, hanem a cselekmény elkövetésekor hatályban volt 1978. évi IV. törvény 2. §-a alapján került abba a helyzetbe, hogy megvizsgálja azt, hogy az elbíráláskor hatályban lévő új büntető törvény, a 2012. évi C. törvénnyel megállapított Btk. kedvezőbb elbírálást biztosít-e a vádlott részére.

A vádlott által elkövetett bűncselekmény jogi minősítése körében tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt testi sértés büntettének minősítette.

A felülbírálat alapjául szolgáló tényállás szerint ugyanis a vádlott halálához vezető okfolyamat egyaránt kialakulhatott a lökés, illetőleg az ütés folytán bekövetkezett eleséstől.

Az in dubio pro reo elvből kiindulva, a Be. 4. § (2) bekezdése alapján a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem lehet a terhelt terhére értékelni, amelyből következően nem lehetett a minősítés alapjául azt az elsőfokú bíróság általi tényállásbeli megállapítás elfogadni, hogy a sértett halála az ököl ütés hatására bekövetkezett eleséssel okozati összefüggésben jött létre.

Az irányadó tényállás szerint az ökölütés kis-közepes erejű volt, amelyből arra lehet következtetni, hogy a vádlottnak legalább az eshetőleges szándéka kiterjedt a testi sértés okozására. Ugyanakkor ezen ökölütésre csak azt követően került sor, hogy a vádlott a sértettet ellökte, a sértett ennek következtében elesett, majd a földről felállt. A cselekmény ezen kezdeti szakaszát illetően, a sértett meglökésével összefüggésben pedig nem merült fel olyan adat, amelyből az lenne megállapítható, hogy a vádlott szándéka már ekkor a sértett földre vitelére, illetve testi sértés okozására irányult. Ilyen szándéka a vádlottnak kétséget kizáróan csak később, a sértett megütésekor volt.

Mivel a beszerzett szakértői vélemény alapján nem lehetett egyértelműen megállapítani, hogy a halálos sérülés a testi szándék nélküli lökés, vagy az ezt követően immár testi sértésre is kiterjedő szándékú ütéssel okozati összefüggésben következett be, ezért az ítéletábra a minősítés során a fentebb hivatkozott elvnek megfelelően a halálos eredmény bekövetkezéséhez vezető okfolyamatot a sértett testi sértésre nem irányuló szándékkal történő meglökéséhez kötötte.

E körben pedig azt állapította meg, hogy egy szemmel láthatóan ittas állapotban lévő személy meglökése esetén kellő körültekintés, figyelem mellett számításba kellett volna a vádlottnak arra, hogy a sértett az egyensúlyát könnyen elveszítve eleshet, és figyelemmel az ittas, s ezáltal a mozgását kellően kontrollálni, a testi épségét óvni nem tudó sértett súlyos, a fejét beütve pedig akár halálos sérülést is szenvedhet. A vádlott azonban cselekménye ezen lehetséges következményét nem látta előre, mert elmulasztotta a tőle elvárható figyelmet, körültekintést, s ezért a cselekményével okozati összefüggésben bekövetkezett halálos eredményért a gondatlanság enyhébb formájával, a hanyagsággal (1978. évi IV. törvény 14. § 2. fordulat) felel.

A vádlott cselekménye mindezek alapján az 1978. évi IV. törvény 166. § (4) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő - gondatlanságból elkövetett - emberölés vétségének minősült, amelynek megfelelően a másodfokú bíróság megváltoztatta az elsőfokú bíróság jogi minősítését.

Tekintettel arra, hogy az irányadó tényállás szerint a vádlott által megvalósított gondatlan bűncselekményt megalapozó cselekvőség után a vádlottban kialakult egy testi sértésre irányuló legalább eshetőleges szándék, amely a sértett megütésében nyilvánult meg, ezért az ítéletábrának vizsgálnia kellett azt is, hogy ezen magatartás az emberölés vétsége mellett külön értékelendő-e. Ezzel összefüggésben azt állapította meg, hogy az irányadó tényállás szerint a sértett megütésével a vádlott 8 napon belül gyógyuló sérüléseket okozott, és olyan adat nem merült fel az eljárás során, amelyből arra lehetne következtetni, hogy a vádlott szándéka a sértett megütésével ténylegesen okozott sérülésnél súlyosabb sérülés okozására is kiterjedt volna. Így a vádlott ezen cselekvősége az 1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő könnyű testi sértés vétségének megállapítására lehet alkalmas. Ez a bűncselekmény azonban az 1978. évi IV. törvény 170. § (8) bekezdésére figyelemmel csak magánindítványra büntethető, így tekintettel arra, hogy magánindítvány előterjesztésére nem került sor, ezért a vádlott bűnössége sem kerülhet ezen bűncselekményben megállapításra.

Figyelemmel arra, hogy a másodfokú bíróság a vádlott által elkövetett cselekményt emberölés vétségének minősítette, amely gondatlan bűncselekmény, ezért az 1978. évi IV. törvény 137. § 14. és 16. pontjaira figyelemmel a vádlott többszörös visszaesői minőségének megállapítása tévessé vált, hiszen a visszaeső és a többszörös visszaeső is csak szándékos bűncselekmény elkövetője lehet. Erre figyelemmel az ítéletábra a vádlott többszörös visszaesői minőségének megállapítását mellőzte.

Tekintettel arra, hogy az 1978. évi IV. törvény 62. § (1) bekezdése alapján a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazásának is csak azzal szemben van helye, akit szándékos bűncselekmény

elkövetése miatt ítélnék végrehajtandó szabadságvesztésre, ezért az ítéltábla a közügyektől eltiltásra vonatkozó rendelkezést is mellőzte.

A büntetés kiszabása során figyelembe vett bűnösségi körülmények vizsgálata során az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék helyesen sorolta fel az enyhítő és súlyosító körülményeket, s azokat az elsőfokú ítélet meghozatala óta eltelt időre is figyelemmel csupán annyiban egészítette ki, hogy további enyhítő körülményként vette figyelembe azt, hogy a vádlott hosszabb ideje előzetes letartóztatásban van.

Erre, valamint a minősítés tételkeret változást is eredményező megváltoztatására, illetve a vádlott többszörös visszaesői minőségének mellőzésére tekintettel az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztésnek mind a tartama, mind a végrehajtási fokozata törvénysértővé vált. Az emberölés vétsége ugyanis 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, és az 1978. évi IV. törvény 44. §-a alapján fogházban kell végrehajtani a vétség miatt kiszabott szabadságvesztést, kivéve ha az elítélt visszaeső.

Az 1978. évi IV. törvény 83. § (2) bekezdése szerint határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó, amelyet akként kell megállapítani, hogy a büntetési tétel alsó határához a felső határ és az alsó határ közötti különbség felét kell hozzáadni, így jelen esetben a büntetés kiszabása során irányadó tartam 3 év. Tekintettel arra, hogy a vádlott vonatkozásában megállapított enyhítő és súlyosító körülmények mind számukban, mind jelentőségükben kiegyenlítettek, a másodfokú bíróság a középértéktől való eltérést nem találta indokoltnak, s ezért a vádlott büntetését a fenti rendelkezésekkel összhangban 3 év fogházra enyhítette.

Mivel az eltérő minősítés és az ebből fakadó enyhítés következtében a vádlottal szemben immáron fogház végrehajtási fokozatú szabadságvesztés került kiszabásra, ezért az 1978. évi IV. törvény 47. § (2) bekezdés 3. fordulata szerint a feltételes szabadságra bocsátásnak a büntetés kétharmad részének kitöltését követően van helye, s így az ítéltábla a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezést ennek megfelelően módosította.

A törvényszék a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időnek a szabadságvesztésbe történő beszámításáról és a bűnügyi költség viseléséről egyaránt helyesen rendelkezett.

Az ítéltábla tehát az eltérő minősítés és ezzel összefüggésben a büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezéseket alaposnak ítélte, és az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság az 1978. évi IV. törvény 99. § (1) és (2) bekezdése alapján számította be a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe az elsőfokú ítélet kihirdetésétől előzetes fogvatartásban töltött időt.

A fellebbezési eljárás során a vádlott kirendelt védőjének díjával összefüggésben felmerült bűnügyi költségről - figyelemmel arra is, hogy a védelmi fellebbezés eredményes volt - az ítéltábla a Be. 381. § (1) és (2) bekezdése és a Be. 339. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

A végzés elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2015. március 19. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke

Dr. Nagy Erzsébet s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Halász Edina s.k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.686/2014/9. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 4.B.1477/2013/44. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2015. március 19. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke